

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

IKC De Piramide

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 30 januari 2024

Samenvatting

De inspectie heeft op 19 december 2023 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op het speeltaalhuis van IKC De Piramide. De inspectie houdt signaalgestuurd toezicht op de kwaliteit van voorschoolse educatie op locaties met gesubsidieerde voorschoolse educatie in alle gemeenten die geld krijgen voor het voorkomen van onderwijsachterstanden. Naar aanleiding van signalen in het verleden over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit van de voorschoolse educatie hebben we een steekproef onderzoek uitgevoerd op dit speeltaalhuis.

Wat gaat goed?

De pedagogisch medewerkers werken met een programma, waarmee zij de brede ontwikkeling van de peuters stimuleren op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor rust en regelmaat. Daarnaast dagen zij de peuters uit om actief mee te doen en gaan zij ook op een positieve manier met de peuters om.

De tutor die wekelijks een aantal uren op de groep aanwezig is, zorgt voor specifieke begeleiding van de ve-peuters.

De zorgstructuur maakt mogelijk dat dat peuters die extra begeleiding nodig hebben, dit ook krijgen.

De houder zorgt ervoor dat de pedagogisch medewerkers voldoende opgeleid worden om voorschoolse educatie te verzorgen.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

Het systematisch bijhouden van de ontwikkeling van de kinderen vindt niet of nauwelijks plaats.

Naast het systematisch invullen van het observatiesysteem is een volgende stap om kinderen die wat extra nodig hebben op te nemen in de weekplanning of een korte aanpak te bepalen met een gericht doel, de manier waarop ze het gaan aanpakken en wanneer en hoe ze nagaan of het gelukt is.

Kinderopvangorganisatie: IKC de Piramide (Speeltaalhuis)

LRK-nummer: 208051600

Totaal aantal doelgroeppeuters: 12

Hoewel het speeltaalhuis onderdeel is van een IKC is er te weinig sprake van een inhoudelijke doorgaande lijn op het gebied van aanbod, ouderbeleid, aanpak en zorg. Dit kan veel beter.

Het speeltaalhuis kan doelgroep ouders beter stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te ondernemen.

De leiding van de peuteropvang kan beter in beeld brengen of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Er worden geen doelen gesteld, die de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden (spelen, gedrag, taal, rekenen en bewegen) zouden moeten halen aan het einde van de voorschoolse periode. Dit is zowel op individueel, groepsniveau als op locatieniveau.

De kwaliteitszorgcyclus vraagt om aandacht. De houder heeft veel zaken op papier uitgewerkt, maar in 2023 is door allerlei omstandigheden geen uitvoering gegeven aan het doelgericht verbeteren van de ve-kwaliteit.

Ouders geven aan dat zij nauwelijks op de hoogte gehouden worden over de ontwikkeling van hun kind.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt op basis van signalen de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van het speeltaalhuis van IKC De Piramide te Zoetermeer.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader augustus 2023 voorschoolse educatie en het primair onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	Onderzocht
OP2 Zicht op ontwikkeling	Onderzocht
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	Onderzocht
OP4 (Extra) ondersteuning	Onderzocht
OP6 Samenwerking	Onderzocht
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	Onderzocht
KA2 Kwaliteitscultuur	Onderzocht
KA3 Verantwoording en dialoog	Onderzocht

Activiteiten en leeswijzer

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep 3-4 jarigen, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met de ouders, de pedagogisch medewerkers, de interim locatiemanager, de tutor en de plaatsvervangend zorgcoördinator. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de pedagogisch medewerkers, de locatiemanager en de tutor.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....

Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K** Kan beter
 - V** Voldoende
 - G** Goed
-

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op IKC de Piramide.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op het speeltaalhuis op IKC De Piramide als Kan Beter. Vijf standaarden zijn met een Kan Beter gewaardeerd en drie standaarden met een Voldoende.

Context

Het speeltaalhuis maakt deel uit van Gro-up, een landelijke stichting voor kinderopvang, buurthuis, jeugdhulp en kraamzorg. Het speeltaalhuis is gesitueerd in het IKC de Piramide in de wijk Meerzicht te Zoetermeer. Naast het speeltaalhuis bevinden zich in hetzelfde gebouw een basisschool, een buitenschoolse opvang en vier groepen kinderopvang.

In 2023 is het onrustig geweest op personeelsgebied in het speeltaalhuis. In augustus zijn drie nieuwe pedagogisch medewerkers gestart. De tutor is de enige constante factor. Ook de sturing ontbreekt. Het gevolg is dat vele ontwikkelingen zijn gestagneerd en Gro-up-beleid niet optimaal is uitgevoerd.

GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 21 april 2023 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek in oktober 2023 bleek dat betreft de basisvoorwaarden op het gebied van voorschoolse educatie een tekortkoming vertoonde op het domein pedagogisch klimaat.

Afspraken over vervolgtoezicht

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven we per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op IKC de Piramide, het Speeltaalhuis.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking	•		

Aanbod is gericht op alle ontwikkelingsgebieden

De standaard aanbod waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers van het speeltaalhuis gebruiken een vve-methode. Hierbij stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal emotionele ontwikkeling en de motoriek. We constateren dat de pedagogisch medewerkers doelgericht en planmatig werken aan de uitvoering van het aanbod. Het aanbod bereidt de peuters voor op de start in groep 1 van de basisschool. Wel ligt er nog een kans om het aanbod verder te versterken door de weekplanningen meer toe te spitsen op datgene dat diverse peuters zouden moeten beheersen. Ook de inrichting van de ruimte zou aantrekkelijker en uitdagender kunnen, zodat er meer aandacht is voor de ontluikende geletterdheid en gecijferdheid van de peuters. Bovendien kunnen de themawoorden meer centraal komen te staan, omdat deze momenteel niet (visueel) zichtbaar zijn voor de peuters.

Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als Kan beter.

De pedagogisch medewerkers zijn nog bezig om het kindvolgsysteem optimaal te implementeren. Voor de peuters zijn het laatste half jaar geen observaties ingevoerd. Hierdoor levert het kindvolgsysteem geen informatie op om planmatig aan de ontwikkeling van de peuters te werken. Dat neemt niet weg dat de pedagogisch medewerkers en de tutor de peuters goed in beeld hebben en in de praktijk zoveel mogelijk proberen aan te sluiten bij de ontwikkelbehoefte. Ook merken we op dat de doelen van de thema's niet concreet geëvalueerd worden. In de planning zijn geen evaluaties zichtbaar. Daardoor is het niet inzichtelijk of en welke doel door welke kind wel beheerst wordt.

Dit kan zeker veel gerichter en meer cyclisch ingericht worden, waardoor de peuters beter voorbereid naar groep 1 gaan. Peuters, die stagneren in hun ontwikkeling of externe hulp krijgen, kunnen ook in de groepen planmatig en doelgericht ondersteund worden.

Pedagogisch-educatief handelen.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat, waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij structureren het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte en leuke opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters in het algemeen actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Tijdens de observatie zagen we dat de pedagogisch medewerkers de activiteiten evenwichtig over de ochtend verdelen en dat ze de tijd effectief benutten. We zien dat de medewerkers het spel veelvuldig verrijken met taal. Hierbij ligt dan wel weer de uitdaging om af en toe als medewerker wat minder te zeggen, zodat de interactie tussen de peuters onderling meer kans krijgt.

(Extra) ondersteuning

De Standaard (Extra) Ondersteuning waarden we als Voldoende, omdat de peuters met een zorgvraag naar behoren geholpen worden.

Uit de documenten, die we tijdens het onderzoek hebben ingezien blijkt dat er aandacht is voor peuters met een ondersteuningsbehoeften. Als er er bijzonderheden in de ontwikkeling van een kind zijn of andere behoeften worden gesignaleerd, dan worden deze eerst besproken met de ouders. Indien gewenst vraagt men advies aan de zorgcoördinator. Alle stappen in het zorgproces worden bijgehouden. In de groep zijn op dit moment 2 zorgpeuters, die echter geen concreet begeleidingsplan hebben, wel worden ze begeleid door de tutor. Dat kan wel, planmatiger en doelgerichter. Ook geven de pedagogisch medewerkers aan dat de zorggesprekken plaatsvinden als zij er niet bij kunnen zijn. Dit vraagt aandacht

Samenwerking

De standaard Samenwerking waarden we als Kan beter.

De waardering kan beter komt omdat er nog kansen liggen om de samenwerking met de school en ouders te versterken. In deze locatie zitten een basisschool waar bijna alle peuters naar doorstromen. Op dit moment zijn er geen actieve samenwerkingsafspraken, behalve dan de 'warme' overdracht die plaatsvindt.

Er liggen naast kansen om praktisch een aantal zaken met elkaar te regelen ook de noodzaak om het aanbod, de thema's, pedagogisch-educatief handelen en de samenwerking met ouders te versterken om zo een doorgaande lijn te realiseren.

Er is dagelijks contact bij het halen en brengen tussen ouders en pedagogisch medewerkster. Dit en de inloop worden door de ouders die we spraken enorm gewaardeerd. In de nieuwsbrieven staan geen gerichte activiteiten voor de ouders om met hun kinderen te doen. Een ontwikkelpunt is ook om de belangrijke themawoorden te delen met de ouders zodat ze hun kinderen hierin kunnen ondersteunen. Dit ondersteunt de uitvoering van het woordenschatonderwijs.

De samenwerking met de andere zorgpartners is op orde, maar ook hier kan het speeltaalhuis meer actief werk van maken om dit te ondersteunen tijdens de dagen dat de kinderen komen.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als Kan beter.

Het speelhuis IKC de Piramide heeft nog geen (hoge) verwachtingen geformuleerd over de voortgang in de ontwikkeling die de peuters kunnen bereiken aan het eind van de voorschoolse periode. De leiding en de pedagogisch medewerkers stellen nog geen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool weet nu niet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan. Hierover kunnen meer afspraken met de scholen gemaakt worden en de leiding kan de resultaten op locatieniveau meer in beeld brengen. Hiermee kan de peuteropvang dan aantonen welke bijdrage ze levert aan het voorkomen en wegwerken van (mogelijke) achterstanden.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

 Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als Kan beter.

Het speeltaalhuis heeft een visie op voorschoolse educatie geformuleerd. Echter omvat het geen concrete, meetbare doelen gericht op het ve-beleid. In januari 2022 is de locatiescan afgenomen en in juni 2023 is de scanuitslag wederom besproken, maar op dit moment is niet bekend bij de nieuwe medewerkers aan welke verbeteringen er precies gewerkt wordt. Ook zouden de medewerkers begeleid worden door de pedagogisch coach op basis van de scan. In het gesprek met de inspectie geven zij aan dat deze begeleiding summier is geweest sinds augustus 2023.

Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als Voldoende.

De pedagogisch medewerkers werken voortdurende aan de verbetering van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende soorten scholingen. We constateren dat de pedagogisch medewerkers werken vanuit een transparante en integere cultuur en dat er sprake is van een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarden we als Kan beter.

De houder verantwoordt zich aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroeppeuters en over het aantal maanden dat zij ve hebben. Daarnaast leveren zij de groei van de kinderen aan, bij de houder. De vraag komt naar boven hoe betrouwbaar deze gegevens het afgelopen jaar zijn geweest, aangezien er observatiegegevens ontbreken.

Ouders ontvangen regelmatig een nieuwsbrief via de ouderapp, en normaliter twee keer per jaar een uitnodiging voor een gesprek over de ontwikkeling van hun kind. Ouders die wij gesproken hebben, geven aan dat er het laatste jaar geen tot weinig gesprekken hebben plaatsgevonden. Ook geven zij aan dat zij niet via het observatiesysteem inzicht hebben gekregen in de ontwikkeling van hun kind.

Zeker voor doelgroepeuters is het zaak de vorderingen in de ontwikkeling van de peuters, vaker samen met de ouders door te nemen om zo gezamenlijk op te kunnen trekken. Ook worden er geen tevredenheidsspeilingen onder de ouders en personeel uitgezet, waarin gevraagd wordt hoe ouders en het personeel tegen de kwaliteit van de kinderopvang aan kijken.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Waar de inspectie op 19 december nog voldoende ruimte biedt voor verbetering zijn wij allereerst blij met de terugkoppeling ten aanzien van het pedagogisch handelen van onze pedagogisch medewerkers. Wij zijn trots op de handelswijze van de pedagogisch medewerkers en de tutor. Dit blijkt uit de observaties. Het pedagogisch beleid is duidelijk terug te zien. Ons enthousiaste team pedagogisch medewerkers werken continu aan een veilig en pedagogisch klimaat voor de kinderen. Ook de interactie tussen pedagogisch medewerkers en kinderen en de duidelijke structuur op de groep vinden wij zeer belangrijk binnen onze opvang. Hierdoor waarborgen wij de emotionele veiligheid, persoonlijke- en sociale competenties en overdracht van waarden en normen. Het is mooi om te lezen dat dit tijdens de observatie op de groep terug is te zien in de werkwijze van de pedagogisch medewerkers.

Tegelijkertijd zijn wij ons bewust van de verbeterpunten.

Met een nieuw management en het vasthouden van het huidige team pedagogisch medewerkers zullen wij in 2024 ook een verbeteringslag gaan maken in de volgende zaken;

Voor ieder kind worden leerdoelen benoemd, halfjaarlijks geëvalueerd en indien nodig bijgesteld.

Ons kindvolgsysteem wordt voor ieder kind systematisch ingevuld en worden van daar uit halfjaarlijks oudergesprekken gevoerd.

Met onderwijs wordt een vervolg gegeven aan de doorgaande lijn.

Daar zijn inmiddels voorzichtige stappen genomen, die in 2024 verder vormgegeven worden.

Ook komen wij met een plan om ouderbetrokkenheid verder te vergroten